A?k?nl?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *A?k?nl?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17051

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

A?k?nl?k Ölçe?i, bireylerin kendilerini a?an, büyük ve anlaml? bir ?eyle ba?lant? kurma deneyimlerini ve bu deneyimlerle ili?kili psikolojik iyi olu? bile?enlerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? 20 maddelik bir ölçektir. Ölçek, 2018 y?l?nda Mehmet Berkay Özünlü taraf?ndan haz?rlanan doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçek, özellikle **a?k?nl?k** yap?s?n? be? temel alt boyutta de?erlendirerek, bireylerin maneviyat, ?ükran, umut, mizah ve estetik takdir düzeylerini nicel olarak belirlemeyi hedefler. Yap?lan istatistiksel analizler, ölçe?in geçerli ve güvenilir bir ölçme arac? oldu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

A?k?nl?k, Maneviyat, ?ükran, Umut, Mizah, Estetik Takdir, Psikolojik Ölçek Geli?tirme, **Do?rulay?c? Faktör Analizi**, Pozitif Psikoloji.

Yazarlar

Mehmet Berkay Özünlü

Amaç

A?k?nl?k Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin psikolojik literatürde yer alan a?k?nl?k (transcendence) yeteneklerini ve e?ilimlerini ölçmektir. A?k?nl?k, genellikle bireyin benlik s?n?rlar?n? a?arak evrensel bir anlam, amaç veya yüksek bir güçle ba?lant? kurma kapasitesini ifade eder. Bu ölçek, özellikle ebeveyn yoksunlu?u ya?ayan bireylerde a?k?nl?k, kendini toparlama gücü ve iyi olu? aras?ndaki ili?kileri inceleyen doktora tezi ba?lam?nda geli?tirilmi?tir.

Ölçek, be? farkl? alt boyutu ölçerek a?k?nl?k yap?s?n?n çok boyutlu do?as?n? ortaya koymaktad?r. Bu alt boyutlar, bireyin hayata kar?? pozitif bak?? aç?s?n?, dini veya manevi ya?amla ili?kisini ve günlük ya?amdaki mizah anlay???n? kapsar.

Yap?

Ölçek, pozitif psikolojinin önemli bir unsuru olan **a?k?nl?k** (transcendence) psikolojik yap?s?n? ölçmektedir. A?k?nl?k, bireyin ya?am?na anlam katma, kendinden daha büyük bir bütünün parças? olma hissi ve erdemli bir ya?am sürme çabas?yla ili?kilidir. Bu yap?, 20 maddelik ölçekte be? temel alt boyuta ayr?lm??t?r:

Maneviyat: Dini inançlar?n veya manevi de?erlerin günlük davran??lar? yönlendirme derecesi.
?ükran: Hayata ve deneyimlere kar?? minnettarl?k ve takdir duygusu.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Umut: Gelece?e dair pozitif beklentiler ve hedeflere ula?mak için plan yapma yetene?i.
Estetik ve Mükemmeli?in Takdiri: Do?ada, sanatta veya günlük ya?amda güzellik ve mükemmellik kar??s?nda duyulan hayranl?k.
Mizah: Ya?am olaylar?na esprili yakla?ma ve ba?kalar?n? güldürme becerisi.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, I. ve II. Düzey **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) yöntemleri kullan?larak test edilmi?tir. Modelin uyum iyili?i indeksleri detayl? olarak incelenmi?tir.

Analiz sonuçlar?na göre, χ^2/sd de?eri 2,380 olarak bulunmu?tur. **RMSEA** (Yakla??k Hata Karekök Ortalamas?) de?eri ise 0,054 olarak rapor edilmi?tir. Literatürde, RMSEA de?erinin 0,05'in alt?nda olmas? model için mükemmel bir uyum, 0,08'in alt?nda olmas? ise kabul edilebilir bir uyum iyili?i de?eri olarak kabul edilmektedir. Bu bulgular ?????nda, 20 maddelik A?k?nl?k Ölçe?i'nin hem tek faktörlü hem de be? faktörlü yap?s?n?n geçerli bir ölçme arac? oldu?unu ortaya koymu?tur.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???, **Cronbach Alfa Katsay?s?** kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Elde edilen de?erler, ölçe?in genel olarak yüksek düzeyde güvenilirli?e sahip oldu?unu göstermektedir.

Ölçe?in bütününe ili?kin Cronbach Alfa Katsay?s? güvenirli?i **,87** olarak belirlenmi?tir. Alt boyutlara ili?kin güvenirlik katsay?lar? ise ?u ?ekildedir:

?ükran alt boyutu: ,79
Mizah alt boyutu: ,70
Umut alt boyutu: ,73
Estetik ve Mükemmeli?in Takdiri alt boyutu: ,71
Maneviyat alt boyutu: ,94

Faktör Analizi

A?k?nl?k Ölçe?i, 5 alt boyuttan olu?an bir yap?y? desteklemektedir ve bu yap?, **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) ile do?rulanm??t?r. Yap?lan analizlerde, modelin uyum indeksleri (χ^2/sd ve RMSEA) kabul edilebilir ve iyi uyum s?n?rlar? içinde yer alm??t?r.

Ölçe?in faktör yap?s?, 20 maddenin be? belirgin psikolojik yap?y? ölçtü?ünü kan?tlam??t?r. Bu be? faktör, a?k?nl?k kavram?n?n teorik temelleriyle uyumlu olup, ölçe?in yap?sal tutarl?l???n? güçlendirmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek Bilgileri

Test Tipi: Geli?tirme (Yeni bir ölçek olarak Türkçe literatüre kazand?r?lm??t?r.)

Format: 5'li **Likert** Tipi Derecelendirme

Derecelendirme: 1 = bana hiç uygun de?il, 5 = bana tamamen uygun.

M madde Say?s? ve Alt Boyutlar: 20 madde, 5 alt boyut.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler, özellikle ebeveyn yoksunlu?u deneyimleyen bireyler üzerine geli?tirilmi?tir.

Ya? Grubu: Yeti?kin Popülasyonu.

Popülasyon Detaylar?: Orijinal çal??mada Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü kapsam?nda doktora tezi örnekleminde kullan?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli, ka??t-kalem veya dijital ortamda uygulanabilen psikometrik bir ölçektir.

Yazarlar

Yazar Ad?: Mehmet Berkay Özünlü

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor

?leti?im E-posta Adresi: uaberkay87@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara (Orijinal çal??ma adresi).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2018

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için genellikle yazar?n izni gereklidir. ?leti?im e-posta adresi arac?l???yla yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Özünlü, M. B. (2018). *Ebeveyn yoksunlu?u ya?ayan bireylerde a?k?nl?k, kendini toparlama gücü*

ARABPSYCHOLOGY.COM

ve iyi olu? aras?ndaki ili?kinin incelenmesi (Yay?mlanmam?? doktora tezi). Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Ölçe?in orijinal PDF doküman? buradan indirilebilir:
askinlik-olcegi-toad.pdf

A?k?nl?k Ölçe?i Maddeleri

Ölçek 5 alt boyuttan ve toplam 20 maddeden olu?maktad?r. Derecelendirme 5'li Likert tipindedir.

Maneviyat (5 madde): Dini inanc?m günlük hayat?mdaki davran??lar?m? yönlendirir.
?ükran (5 madde): Hayat? bana verilmi? bir hediye olarak görürüm.
Takdir (4 madde): Do?ada vakit geçirmekten keyif al?r?m. (Estetik ve Mükemmeli?in Takdiri alt boyutu)
Mizah (3 madde): Ba?kalar?n? güldürebilmek için her f?rsat? de?erlendiririm.
Umut (3 madde): Hedefledi?im ?eylere ula?mak için planlar?m var.

ARABPSYCHOLOGY.COM